

Latweeschu Awises.

Nr. 33. Zettortdeenâ 17tâ August 1844.

Uisgahjuscham draugam un tehnam
Fr. Rungler par peeminnu un pateizibu.

„Es esinu weena noskummusi atraitne, un mans wihs irr nomirris. Zo tas Rungs, tas wissuwarrenais irr man it lohti apbehdinajis.“

Tâ behdigi scheblojâhs wezzâ derribâ ohtrâ Sahmuëla grahamatâ 14tâ nob. 5tâ pant., un Ruttës grahamatâ 1mâ nob. 21mâ pant. noskummusi atraitne Rutte, par sawa laulata drauga mirschannu.

Un itt tabdâs patlihdfigâs behdâs pawaddija arri Durbes Latweeschu zeeniga mahzitaja gaspâscha sawu mihlu laulatu draugu kâ atraitne, un wissa Durbes draudse kâ bahrini un fehrdeeni sawu zeenigu un no firds mihlotu mahzitaju un tehnu Friederik Runtzler tai 21mâ April 1844 us duffeschanas weetu kappâ. Winna garru mihlais Deew's jaw bija 15tâ April iseiyoht 16tâ nahfoht tai nakti sawâs wissuschelligâs rohlâs sa-nehmis. Us winna pawaddischanas gohdu bija atnahkuschî diwi zeenigi kungi jeb basnizâs preeksch-neeki, 10 mahzitaji un abbas Durbes draudses ir Wahzu ir Latweeschu draudje itt pa pilnam; tâ kâ Deewa nam's kautschu gân labbi ruhmiçs, til pilns bija it kâ us augsteem swehtkeem zeeni faeet. Ir daschi sweschas draudses lohzeeki bija atnahkuschî, jo muhsu nelai kâ zeenigs mahzitaj's wissahm zeeminu draudsehm bija kâ deewabihjigs gans un kâ lab's draugs pasihstams, tapeh; tee ne warreja bes gohda un pateizibas winnas behres palaist mahjâs palidami. Ta mihla nelai kâ meefas tappe ar peenahkamu gohdu us weenu swehtigu un sehroschanas wihs pawadditas. Jaw tai wakkarâ preeksch behru-deenas, winna meefas flue us basnizu nowestas tur to pehdigu nakti semmes wirsû pahrgulleht. Basniza no eekschas un ahrenes bija arri it us sehroschanas wihs pusch-

fota. Kur ta mihla sahrku nolikka, tur bija pauglisa weeta fataifita blakkam kanzeli prett altari, schai bija melns dekkis uslikts kam balts frusts eekschâ, ar to ta weeta bija apflabta, fur tas mihlais eeksch sawa sahrka gulleja. Apkahrt sahrka bija pohdi ar fallahm puffedem likti, un fohschas puffes no papihra taifitas, fo daschi draudses lohzeeki no mihlestibas un pateizibas ap nelai kâ sahrku bija likkuschî. Un arri degdanas swezses wissapahrt sahrka bij. Ap-palsch kohra no weena pihlara us ohtru bij puschfoti falli wahrte taifiti, fur eekschâ ta mihla wahrdu ar pirmeem bohstabeem warreja lasfih. Uhrâ preeksch basnizâs durwim bij smukka gatwe no jaunahm eglitehm taifita, kas wiss fihmejahs us to ka weens, kas mihlsch un zeenigs glabbajams irr. It kâ Dahwida laika us ta leela kunga Abnera behrehm. Kad wissa draudse, sehrodams laulats draugs un mihli raddi bij Deewa naimâ sanahkuschî, tad dseedaja latwissi, no wezzas dseefinu grahamatas to 500 dseefinu. Tad Nibzes zeenigs mahzitaj's us altari nahzis latwisku behru runnu turreja, draudsei rabbdams kâ tas, kas winnas preekschâ gull irr winnas mihlsch dwehseles gans, kas winnu ustizzigi un mihli zaurus 21 gaddu irr gammijis, un tai zellu us debbesim rabdijis pee Jesus Kristus. Arri atgahdinadams lai sawa mihla nelai kâ mahzibas, un winnu paschu patur labbâ peeminnâ. Un sawu runnu beigdams Deewu luhdse, lai Deew's apschelotohs par to behdigu atraitni, par teem maseem behrnineem, par tahm wezzahm mahtehm, un par scho draudsi ka ta atkal weenu labbu gammu dabbutu. Nu atkal wahzisku dseefinu dseedaja, un tad Aprilku zeenigs mahzitaj's wahzisku behru runnu turreja, wissuwairak to behdigu atraitni, tohs masus fehrdeenischus, tabs diwi wezzas mahtes, brahli un mahfas meerina-

dams un rahdidams, ka schè mums paleekama weeta naw, bet ka Deewa tizzigeem pehz kahdu laifu buhs atkal preeziga satilfschanahs, ne tahda ka wirs semmes, bet dauds augstaka engeleem libdfiga, eeksch to swehtu pilsatu ko apgaisimo ta Deewa gohdiba, fur wisseem Kristus pakkal gabjejeem Deews tahs affaras no winnu azzin noslauzibs. (Zahna par. gr. 21mâ nod. 4râ pant.) Un jaw labbu nakti atdewe. Nu wissu pehz nahze preeksch altara Durbes zeenigs Wahzu mahzitajs un prahwehsts, wiini nu wehl usrunnaja un meerinaja to behdigu atraitni un peeminneja ka muhsu nelaikis 21 gaddu sawu ammatu kohschi walfajis un winneem labs draugs bijis. Un ka pehz zilweku dohmahm tam nelaikim bija winnus jaw muhschu nobsihwojuschs pawaddibt, bet ka scheem japawadda winsch pufsmuschâ, un tee nelaikim to pehdigu labbu nakti atdewe. Nu atkal wahzissi dseedaja un dseedajoh 8 mahzitaji isneffe no basnizas lihki us ratteem. Nu kluffi un lehni brauze us kappeem fur winsch jaw pehz Deewa padohma sawu pirmu laulatu draugu un sawu wissjounaku meitimu bij paglabbajis. Latweeschu skohlmeisteri ar melnahm bantehm pee zeppurehm puschfoti katrai pufsei lihku ratteem rindâs blakkam gabje. Us kappeem brauzoh pascha zelta mallâ winna muischina, tapehz brauze arri gar paschahm leewenehm. Grubti bij tē ap firds tai mihlai zeenigai mahtei un behrnineem, jo wehl preeksch 3 neddelahm pirmos Leeldeenas swehtkôs preezigi ar pilnu wesselibu bij sagaidijuschu sawu draugu pahrbrauzam no basnizas. Tad tik-kai ar Deewam padohu firdi warreja fozziht: Tu Kungs effi dewis, Tu Kungs effi nehmis, Taws wahrds lai irr flawehts! Us kappeem nesse lihki Latweeschu skohlmeisteri un nessoh draudse dseedaja no wezzas dseesnu grahmatas: Ka tohti libgsina manna firds, Ka es ne kluschu muhscham schirts, No Kristus manna mibla. No 314 dseemas 7 perschianu. Pee kappa dseedaja gohdigs Durbes Wahzu skohlneisters ar saweem skohlas behrneem kohschu behru dseesnu us ischetrahm balsim. Tad Aprifku zeenigs mahzitajs atkal to pehdigu pawaddischanu un noswehtischanu ar pee firds eimameem wahrdeem us kolek-

tes wihsli nobseedaja. Un wehl beidsoh Ordnages un Nodoggu Latweeschu skohlneisters no pateizibas mihlam nelaika mahzitajam pee kappa kahdus kohschus wahrds ko patē farakstijis islasfija.

Nu tu gohdigs zeenigs Durbes Latweeschu draudses tehws un draugs, lai duss nu tawi kaulini ineerigi semmes-klehti guldinati libds tai deenai, kad Jesus Kristus tohs atkal preezels pee debbes preeka. Bet winna peeminna eeksch Durbes draudses ilgi ilgi wehl dsihwohs. Ne ween tapehz ka wiini no paschas dsimschanas libds mirschanai muhsu starpâ dsihwojuschi, bet arri tapehz ka wiini sawai draudsei labs gans bijuschu, kas no firds ar mihlestibu muhs irr wedduschu pee teem wesseligem wahrdeem muhsu Kunga Jesus Kristus.

Winsch irr peedsimnis tai gaddâ 1802. Saweem wezzafecim eeksch laulibas tas pirmais. No pat dsuntas Dews winnu bij ar jauku meesinu un jautru garru wezzakeem par preeku apdahwinajis. Was behrus wehl buhdams jaw daschas sihmes rahdijis, ka disch audsis grîbb eeksch ta Kunga wihna kalna strahneeks buht. Un tã arri bija. Tik ko 15tu gaddu peedsihwojis jaw us Zelgawas augstu skohlu gabjis un tē usmannigi 1 gaddu mahzijeos, jaw 16 gaddus wezs Tehrpate augstâ skohlâ nogahja, 3 gaddus tur atkal usmannigi mahzijeos, 20 gaddus wezs jaw kluē pahrklaushts un Zelgawâ par Durbes Latweeschu mahzitaju eeswehtihts. Un redj kabbs notikkums! Tai paschâ deenâ kad wiini Zelgawâ par mahzitaju bija swehrinahsti, tai paschâ deenâ winnu mihlais tehws arri no pasawles aschthrees. Lihds tikkai bij no Zelgawas pahrnahkuschu, tai paschâ neddelâ teem bija draudses jaunekli tizzibâ mahziti japahrklausa un jaeeswehti. Tee wezz-tehwi kas toreis jauneklus mahzija (jo muhsu draudse wehl skohlas ne bij) winna, jauna mahzitaja wahrds dsirdeedami zits preeka-affaras noraudajis, un wissu tam labbu laimi un swehtibu wehlejuschi. Nu wiini 5 gaddus ar sawu mihlu mahiti neprezesjusches fadsihwojuschi un masajeem brahleem un mahsahm tehwa weetneeki bijuschu, tohs ar maissi un apgehrbu ap-

gohdajuschi, tohs skohlajuschi paschi wehl zittus raddu behrnus sawa mahziba peenemdami. 24 gaddus wezzi tee eedewahs lauliba, bet tikkai 6 gaddus eeffsch labbas laimes un weenprahtibas dabbuja sadshwoht. Zo Deews winneem mihlu laulatu draugu atnemdams atstahja winnus weenus ar 4 maseem behrninem, kas taggad pawisfam sehrdeenischi bes tehwa un mahtes tikkai tizziba mahziti sunn lihds ar Dahwidu sazzibt: Tas Kungs manni usnem jebshu arri mans tehws un manna mahte man atstahjuschi.

Nu weenu gaddu ka atraitnis pawaddijis, eedewahs nelais is ohtra lauliba. Un te nu mihli un weenprahtigi 10 $\frac{1}{2}$ gaddus sadshwojuscheem noaizinaja winnus paschus no scheijeenes Deews pehz sawa swehta padohma; tikkai 42 gaddu wezzuna 22 gaddu sawa ammotä. Un mihfa gaspascha paliffe behdigas atraitnes kahrtä ar 5 mihleem maseem behrninem.

Behdu un ruhpes pilns irr gan ta mihla nelaiska dsihwes gahjums bijis. Bet tizziba un swehtos rakstos labbi eeskottijees, nefad prett mihlu debbes Tehwu ne furneja, tikkai kluffam karstos affarinas noraudaja un firsnigas luhgschanas par patiskamu uppuri mihfam debbes Tehwam dahwinaja.

Deews winnus bij par wisseem ar to garru tabs mihlestibas opdahwinajis, ka winni ar katru zilweku lai augtas lai semmas kahrtas, mihli un ar labbu ween warreja satiftees.

Kahda kohscha preekshime laulateem laudim bij pee winneem dabbujama zaur winnu paschu kohschu sadshwu, schè ihsti bij redsams ka wihrs irr seewas galwa, un seewa winna azzu jaufums.

Par wissam winnu firds sudde un mirre no mihlestibas us teem mihleem behrninem lai buhtu baggata lai nabbaga zilweka behrni bijuschi, winneem bij alga weena. Wissus weenlihds tee mihleja gahdadami zil ween winnu spehka bij, ka tohs Deewa atsichanä mahzija un ka paschi sew warretu grahamatas dabbute. Us winnu firsnigu luhgschanu daschi zeenigi fungi sawus nowad da behrninus ar dseemu grahamatam apschinkoja. Un fur pa wissam leels grahamatu truhkums

un nabbadsiba bij, tur paschi no sewim schihs dahwinaja.

Winni swehtä tizziba labbi eeskattijuschees skaidri sakkams, bij dabbujuschi pasauli uswarreht, ta ka winni par to ne mas ne behdaja, ka winneem zaur tahdu puhlinu un dewigu rohku pascheem warretu leela skahde buht. Winnu attilde us tam bija schi:

Manna maise Deewa wahrdi kamehr buhschu debbes! Winna mahzitaja muischina naw pee leelzetta, bet itt kluffa weetina, leela Durbes pohra mallä. Bet gan nabbadsini, un tee saldati, kas no Grohbines us Misputii un no Misputtes us Grohbinu arrestantus wedde, sinnaja Durbes Latweeschu mahzitaju ir kluffa weetina atrast sawu zellu atpakkal eedami; talabb, ka neweenu reisi ne isgahje wiss tuffschi; bet dabbuja ir dahwas ir mihligu wallodu. Nu jaw irr 9 gaddi kamehr winsch pas sawa muischina draudes eeswehtijamus jauneklus mahzija, ta wehl bij weena swehtiga un dsihwa Deewa wahrda mahziba, kas no winneem us jauneklu firdim kritte. Daschu reis no mihla debbes Tehwa mihlestibas ko winsch zaur Jesu Kristu us zilwekem turr farunnadamees ar jaunekleem, raudaja ir paschi ir jaunekli. Mahzibu beiguschi ar jaunekleem, sazzija pehdiga wakkara us teem: Manni mihli behrnini! Meh's wairs te kohpa neddekas apkahrt ne sehdesim ka lihds schim, bet karris eefim us mahjam pee sawa darba, ar kahdu katram mihlais Deews buhs eerahdjis sawu maisiti pelnitees; bet tad jelle luhdsami ne atstahjatees no mihla Deewa! Es no wissas firds to, manni mihli behrnini! wehlohs, un lai Deews dohd ka meh's debbesu walsiba atkal no jauna kohpa sehdetum, ka ne weens no inums ne truhktu.

Un tad katram jauneklim ka par waddonu us winna dsihwes zellu weenu grahamatinu schinkoja; kahdu katru behrninu sinnaja, tahdu grahamatinu tam dahwinaja.

Gawenu zettordenas, Kad labs gais, no skohlam un mahjam fanahze eeffsch Durbes basnigas lihds 200 behrni kas grahamata lassibt mahzijahs. Kas ta winnam nu par lusti bij, ar teem no mihla Deewa farunnatees, tohs no sa-

was mahzibas pahrklaufsht, melbinus ar teem dfeedaht, bihbeles gabbalinus ko mahzijuschees isstahsloht; un kad atlaide us mahjahm, tad ne atlaide wifs tufschus, bet katriis behrninsch dab- buja ka kahdu reisu iskritta woi wesselu weggi woi masak, jeb arri no tahm 10 lappahm kas taggad druffkatas katriis behrnis weenu dabbuja.

Tam deht arri gavenu zettordeenas behrnus ne warreja mahjas noturreht, lai Deews sinn arri kas buhtu.

Te behrni kas 3 nobalkas bihbele no galwas ismahzijahs ko mahzitajs usdewe, dabbuja katriis jaumu testamenti schinkotu no sawa mihla mah- zitaja. Un schogadd ka par peeminnu bija gan lihds 40 behrni kas dabbuja testamentes.

Kad Deewa wahrdam par gohdu ko redseja, par to no firds preezajahs. Un tahdu Deewa wahrda gohda wairofchanu Deews wiemam arri wehleja sawa muhscha peedsihwoht eeksch tahm trihs basnizahm kur winsch Deewu wahrdu kalps bija: pirmak Durbes basniza kur jaunas ehrges, bet kas preeks teem ahtri judde, jo tiffai mas gad- dds schi skanneja un taggad wehl wissai draudsei ta par garrigu nofkumschanu kluffu stahw.

Dhtrais preeks bij wiemam eeksch Ilmajas bas- nizas, kur Iljamas zeenigs kungs jaumu smukku altari ustaisija, kas tur par wissam wehl ne bija. Bet nu katram Deewa zeenitajam par leelu pree- ku. Un treschais preeks ko peedsihwoja bija jau- na un smukka Bunkas basniza, ko Bunkas mih- ligs un zeenigs kungs ne ween sawa nowadda laudim par labbu, bet wissai tai tur sanahkda- mai draudsei par leelu preeku un Deewa wahr- dam par gohdu ustaisija, ka retti tahda irr at- rohdama.

Ka preezigs winsch bij par to, kad eeksch sa- was draudses 12 skohlas peedsihwoja kur eeksch daschas par seemu sanahl lihds 70 behrni, jo preeksch wianna atnahkschanas pee mums wehl ne weena weetina ne bij ihsti us tam eetaifita.

Mihlais Deews un debbesu Tehws! agri tu winnu isredseji us to gruhtu un swehtu amnatu Durbes leelai draudsei par mahzitaju buht sawa

mihla Tehwa weeta. Un sawu zihnischanu pa- reisi zihnijuscham sawu tezzeschanu labbi tekfo- scham, agri tu winnu effi puschojis ar to krohni ta muhschiga preeka. Mehs us tewi mihlais Deews! rizziba skattidamees preezigi to no sawa mihla mahzitaja zerrejam, ka winsch debbesis spihd ka ta faule un ka tahs swaignes muhschigi. Jo tu pee sawa swehta praweescha Daniela to effi apshlijis katram ustizzigam mahzitajam. Amen.

Scho mihlestibas pateizibu un peeminnu, us Durbes Latweeschu draudses luhgschanu ussime- jis: Krohna Naibas muishas, Durbes Pillenee- ku, un Durbes Latweeschu mahzitaja pagasta skohlmeisters

Girts Birkmann.

Luhgschana tahs apbehdinatas Dur- bes Latweeschu draudses.

Kungs paklausi muhsu luhgschanu un lai muh- su wahja nopuhta nahk Lawa preekscha. Mehs effam taggad bahrini palikkuschi kas pehz mihla tehwa schkirshanas sehro. Tu kungs mums effi weenu plihsumu darrijis, weenu truhkumu, weenu isfalkschanu un istwihkschanu. Ne pehz maifes un wihna, bet Lawa wahrda pehz. Tu effi mums to saweju atnehmie, ka bals us mums sanze: Altgreescheetes no grehkeem, jo ta Deewa walstiba irr turwu nahkusi. Tu mihlais Tehws mums gohdigu mahzitaju biji dewis, bet nu to atkal effi arfauzis pee sewis.

Winsch bija ustizzigs Tewim sawa aminata, bet mehs effam neleetigi Tewim, Tu redseji muhsu firdis woi tahs irr preezigas palikkuschas to mih- lu Ewangeliumu klauhdamees, woi to deenu La- wa pagalmé jo mihlaku effam turrejuschi, ka zit- tas. Dasch gan irr pretti kurnejis Lawai pa- teesibai! Ut kungs, effi mums schehligs, Tu effi muhs apbehdinajis muhsu pahrkapschanas deht, no mums sawu ustizzigu wihna kaluu strah- bineeku pee sewis meera aizinajis, tur isdusseht no sawahm puhleschanahm.

(Stattees peelikkumu.)

W r i h w d r i k k e h t.

No juhrntallas gebunerentu augstas waldischanas puffes: Waldischanas-rahts H. Weitler. No. 289.

Peelikkums pee Latweeschu Awisehm.

Nr. 33. Zertortdeenä, 17tā August 1844.

Mums nu pakkat palikkuscheem pehz winna irr jabrehz kà pehz ta Deewa wihra brehze Elisa: mans tehws, mans tehws! — Wiffu schehligais Tehws apscheblojees par winnu mihlu lau-latu draugu. Sanemm tabs affaras weenà traukà, kas par winnas waigu notekk, Tu redsi ka winnas behdas irr lohti leelas. Tee uhdeni par winnas galwu zeltahs un tabs behdu straumes gribb winnus slihzinabt, bet Tu Kungs zil ilgi? Leezi jelle farwu preeka fauliti par winneem us-lehkt un to faldu bifferi atkal atrast. Sirbs-schehligais Tehws apscheblojees par winnu behrnu pulzinu, kas taggad farwu mihlu tehru wolti mekle.

Apscheblojees par wiffu muhsu draudsi, kam farws mihlsch dwehseles gans taggad truhkst, ap-scheblojees par tahm atraitnehm un teem bahri-neem muhsu draudses, kam winni par atspaidu un eepreezinataju hijusch. Apscheblojees par muh-su jaunekteem kas pee winna kahjahm wairs ne dabbuhs sehdeht Tarwu fwehtu wahrdu klausitees, effi schehligs par wiffahm dwehselehm, lai ne weena no Tarwa taisna zetta ne pakliht, un grehtu meega ne aismeeg. Par mums ak Deews, ap-scheblojees! Us muhsu behdahm usskattees, Lai

noteek pehz schihs luhgschanas, Dohd mums pehz muhsu zerribas, Us Terwi Kungs palauja-mees, Tu wiffas behdas no mums greef. Ak Kungs ta plaujama, suhti pee mums atkal zittu tahdu mahzitaju, Tu redsi pats kà plaujama irr gan, bet naw pfahweja.

Tàpatt luhdsamees Juhz zeenigus lungus un gahdatajus par muhsu draudsi, fauzeet mums weenu gohdigu mahzitaju, kas mums wiffseem par labbu, un tam pastara teefatajam par gohdu.

To arri luhdsamees no Jums zeenigeem bas-nizas tehweem un kristigas draudses kohpejeem, subteet pee mums weenu tikfuschu labbu mahzita-ju, kas mums fluddina to faldu Ewangeliumu muhsu mihla aisgahjuscha mahzitaja weeta.

To luhgdamees goidam kà kalpi us farwu Kungu rohkahm; effect schehligi par mums un muhsu truhkumu, mehs gribbam paklaufigi draudses lohzehti Jums un tam jaunam gannam buht un palikt, kamehr Deews muhs wiffus farwà muh-schigà, neschkirramà, preeka un meera walslibà farwahs. Amen.

Ilmojas dseedatajz J. D.

Naudas, labbibas un prezzu turgus us plazzi. Nihgà, tanni 7tā August 1844.

	Sudra:ba	
	Rb.	Rp.
I jauns dahlderis . . . . . geldeja	1	33
I puhrs rudju . . . . . tappc malsahs ar	1	35
I — kweeschu . . . . . — —	2	—
I — meeschu . . . . . — —	1	5
I — meeschu = putraimu . . . . . — —	1	50
I — ausu . . . . . — —	—	65
I — kweeschu = miltu . . . . . — —	2	50
I — bibdeletu rudju = miltu . . . . . — —	1	70
I — rupju rudju = miltu . . . . . — —	1	35
I — firmu . . . . . — —	1	50
I — linnu = sehklas . . . . . — —	—	—
I — kannepu = sehklas . . . . . — —	1	50
I — kimmcau . . . . . — —	5	—

	Sudra:ba	
	Rb.	Rp.
I pohds kannepu . . . . . tappc malsahs ar	1	—
I — linnu labbakas surtes . . . . . — —	1	80
I — — siktakas surtes . . . . . — —	1	60
I — tabafa . . . . . — —	—	65
I — dselses . . . . . — —	—	75
I — sweesta . . . . . — —	2	50
I muzza filku, preeschu muzza . . . . . — —	6	25
I — — wihlschnu muzza . . . . . — —	6	50
I — farkanas fahls . . . . . — —	7	—
I — rupjas leddainas fahls . . . . . — —	6	—
I — rupjas baltas fahls . . . . . — —	4	10
I — smalkas fahls . . . . . — —	4	—

W r i h w d r i e k e h t.

No juhrmallas gubernementu augstas waldischanas puffed: Waldischanas-raths A. Beitler.
No. 290.

